

Kilde 19: Jenny Kammersgaards beretning om et Tysklandsbesøg

I 1937 skrev journalisten Niels Anesen i samarbejde med Jenny Kammersgaard bogen *Svømmeturen*. Nærværende uddrag er skrevet af Jenny Kammersgaard og handler om hendes besøg i Tyskland i 1937 - et kapitel Niels Anesen formentlig af politiske grunde ikke ville skrive. I uddraget optræder journalisten "Mr. Smile" samt medlem af Danmarks Olympiske Komité Emil Andersen.

Spørgsmål:

1. Hvad er kildens tendens?
2. Overvej hensigten med tyskernes modtagelse og behandling af Jenny Kammersgaard.

Jeg har læst den først del af denne bog, som Niels Anesen har skrevet. Jeg har også skældt ham godt ud, fordi han ikke vil skrive det hele, men efter at jeg har sendt ham et brev forleden dag, siger han, at jeg skriver godt nok selv. (...)

Mellem bunken var der et telegram fra Hitler.

Der blev stor opstandelse. Min bordfælle talte om, at det var første gang, at et statsoverhoved havde sendt et telegram til et sportsmenneske fra en fremmed nation.

Jeg synes, det var venligt af Hitler. Og minsandten, lidt efter kom Mr. Smile igen med et telegram fra det store tyske Ullstein Forlag med en invitation til Mr. Smile selv og mig om at komme flyvende til Berlin.

Jeg blev vel nok glad. Så tit har jeg ønsket at flyve, og nu skulle jeg snart op i luften. (...)

Torsdag morgen tog Mr. Smile imod mig i Kastrup Lufthavn. Propagandachef Westphal fra Det danske Luftfartsselskab var der også og gav mig selskabets sølvnål. Lufthavnens store maskine, "Den flyvende Vinge", var en vældig svend at se på. Der var også mange mennesker for at vinke farvel til mig, og så hoppede jeg, som den sidste, ind i maskinen.

Hvor var det dejligt at flyve. Jeg havde aldrig tænkt, det var sådan, men troede, at man rasede igennem luften. Det gør man jo også, men man synes, man holder stille. (...)

Hvor var det dejligt! På Tempelhofer Flyveplads, hvor vi landede, var der en masse mennesker, og journalister og pressefotografer stormede løs på mig. Det gik stærkt. I løbet af få minutter var jeg blevet fotograferet nogle hundrede gange, havde talt i radio og sagt - på dansk selvfølgelig - tak for telegrammet fra Hitler, og det var dejligt at komme til Berlin. Jeg hilste uafbrudt på folk. Mange danske, der var kommet, råbte Jenny og hurra. Tyskerne råbte Jenny Kattegat. Lufthansa gav mig en vældig buket, og Berlins Illustrierte Zeitungs redaktør Utrecht gav mig den allerfineste i danske farver. Mr. Smile var gesvindt til at oversætte, men man virker da så sært trokvorn, når man ikke kan sige, det man vil, til folk.

Det var vældig sjovt og festligt. Jeg lagde også mærke til, at da jeg gik ud gennem menneskemængden med alle mine blomster, for folk ikke løs på mig, som de gjorde hjemme i Danmark. De står, hvor de er, og råber og vinker.

Fra lufthavnen kørte vi i bil til "Eden" hotel, et sted, hvor filmstjerner og skuespillere holder til. Det var også en overraskelse, at alle aviser, der lå her, var fyldt med billeder og artikler om "Det lille danske vidunder". Jeg kiggede på mig selv, 140 gode danske pund - men alle kunne kende mig efter billederne, hvoraf jeg så at en del var mærket Guldbrandsen, København. Ham kendte jeg nok, men det var også overraskende, at han havde sendt billeder af mig her ned. I de mange aviser omkring fra verden, der lå her, kunne jeg også se, at Hitlers telegram til mig var kendt over hele jorden. I nogle aviser sad vore billeder sammen, som når folk har sølvbryllup.

Da vi havde spist frokost på "Eden", hvor jeg lod mine blomster blive – der var vist en hel lastbil fuld, - kørte vi til Ullsteins Haus, hvor chefer og medarbejdere tog imod mig, og jeg fik en dejlig vase med inskription. Næe, hvor havde vi tralvt. Nu kan jeg nok se, at hele den tur og de mange ture i Danmark har været storslåede og festlige, som var jeg en virkelig flot prinsesse, tingforlovet eller lige gift, eller sådan noget, men mens de stod på, disse triumftog, havde vi så travlt, at jeg ikke et øjeblik fik tænkt på, at det hele var for min skyld. Jeg syntes bare, jeg var med ligesom hvem som helst af de andre.

Da vi kom tilbage til "Eden" kom Rigssportsfører von Tschammer und Osten og hentede mig i sin kæmpebil, som han selv kørte. Det var en smilende og rask mand. Jeg sad godt nok ved siden af ham, men hvad han sagde, kender jeg ikke noget til, men hans smil og øjne var nemt at forstå.

Da vi kom til Rigsakademiet for Legemsøvelser, holdt han en tale for mig, gav mig en personlig hilsen fra Hitler, der havde sagt, at jeg da måtte være en slags fisk, når jeg kunne svømme så langt også i høj sø, uden at få vand i mig. Jojo, desværre, hun er nok en fisk, havde Hitler gentaget. Von Osten sagde også, at jeg altid var velkommen i fremtiden, og så fik jeg to dejlige gaver. Et album med storslåede billeder fra stadion og olympiaden, med autografer af alverdens dygtigste sportsfolk, samt en samling gamle græske idrætsrelieffer i metal. Så viste han os, Mr. Smile var jo hele tiden med mig, omkring i Rigsakademiet for Sport og på det olympiske stadion.

Jeg havde ingen badedragt med, men de mange tusind mennesker på svømmestadion ville ha mig i vandet. Badetøj blev skaffet, og jeg plumpede i og viste min teknik ved Kattegatsvømningen.

Aha, hvor det hele gik! Så op af vandet, sige farvel til Rigssportsføreren, til middag på "Eden", i Wintergarten og bagefter i "Scala". Overalt kunne folk kende mig og råbte Jenny Kattegat.

Det gik som i Danmark, jeg kom sent i seng.

Dagen efter fik jeg invitation fra Rigssportsfører Dr. Goebbels om at komme til München. Det var vel nok et storslået tilbud, men det kunne ikke lade sig gøre, da jeg skulle være i Horsens næste formiddag.

Tiden, før vi igen skulle flyve til Danmark, brugte vi til at se Berlin i. Lægerne, der skulle undersøge mig for at se, om jeg var en fisk, blev forsinkede, så undersøgelsen blev ikke til noget før en uge efter i København. Om jeg er et menneske, har jeg for resten ikke fået at vide endnu.

Kilden er et uddrag fra Jenny Kammergaard & Niels Anesen (1937). Svømmeturen. Gyldendal. s. 84-90.